

MAT Á ÁHRIFUM LAGASETNINGAR*

– sbr. samþykkt ríkisstjórnarinnar frá 24. febrúar 2023

*umfjöllun um einstök efnisatriði misjafnlega ítarleg, eftir umfangi máls og eðli

Málsheiti og nr.	Frumvarp til laga um breytingu á lögum um fjarskipti og lögum um Fjarskiptastofu (Lagfæringar, gildissvið fjarskiptalaga, helgunarsvæði fjarskiptasæstrengja, fjarskiptatíðnir í þágu neyðar- og öryggisfjarskipta og gjaldtökuákvæði 22. gr. vegna útgáfu tíðna í lögum um Fjarskiptastofu)
Ráðuneyti	Innviðaráðuneyti
Stig mats	☒ Frummat, sbr. 1. gr. ☐ Endanlegt mat, sbr. 10. gr.
Dags.	23. júní 2025

A. Greining og mat á fjárhagslegum áhrifaþáttum fyrir ríkið

1. Áætluð fjárhagsáhrif fyrir ríkið vegna helstu breytinga og ráðstafana sem felast í fyrirhugaðri lagasetningu, þar sem tilgreindir eru sérstaklega áhrifaþættir á fjárhag ríkissjóðs.

- Hvaða fjárhagsgreining, rekstraráætlanir, reiknilíkön eða önnur áætlanagerð hefur farið fram við undirbúning fjárhagsmatsins?
Fyrirhuguð lagasetning er ekki þess eðlis að auka útgjöld ríkissjóðs og hefur því ekki kallað á ofangreinda vinnu. Breytingar á ákvæðum um helgunarsvæða fjarskiptasæstrengja og fjarskiptatíðnir eru til þess fallnar m.a. að minnka líkur á tjóni á eigum ríkisins og auk möguleika á því að ná meira hagræði en ella í uppbyggingu og rekstri ríkisins á næstu kynslóðar neyðar- og öryggisfjarskipta (NÖF). Breyting á verðlagningu tíðna er til þess fallin að auka eftirspurn eftir þeim og auka þar með tekjur ríkissjóðs
- Helstu forsendur sem áætlanir byggja á og næmni niðurstaðna fyrir frávikum.
Áhrifin verða í öllu falli jákvæð fyrir fjárhag ríkissjóðs en of snemmt er að segja til um hver þau geta orðið nákvæmlega eða á hvaða bili.
- Eru fjárhagsáhrif tímabundin eða varanleg?
Vísað til svars við a og b.
- Skorður sem eru settar fyrir útgjöldum og hvatar sem geta haft áhrif á útgjaldaþróun.
Á ekki við
- Aðskilin umfjöllun um brúttóáhrif á tekjuhlið og gjaldahlið en einnig tilgreind nettóáhrif á afkomu.
Á ekki við

2. Tekjubreytingar.

– Sjá gátlista fyrir mat á fjárhagsáhrifum.

Tekjur ríkissjóðs vegna tíðniúthlutunar munu líklega ekki aukast til muna þar sem fjarskiptatíðnir sem um ræðir eru ekki eftirsóknarverðar eins og sakir standa. Erfitt er að leggja fyrir fram mat á tekjur af tíðniúthlutuninni en ríkinu ber skylda til að hafa hana í boði.

3. Útgjaldabreytingar.

– Sjá gátlista fyrir mat á fjárhagsáhrifum.

Engin fyrirsjáanleg útgjaldaaukning af hálfu ríkisins

4. Eignabreytingar.

– Sjá sérstakan gátlista fyrir mat á fjárhagsáhrifum.

Á ekki við

5. Aðrir áhrifaþættir varðandi ríkisfjármál.

- a) Samræmi við viðmið og sjónarmið um fyrirkomulag á útgjaldastýringu og umbúnað í fjárlögum.
Á ekki við
- b) Samræmi við viðmið um framsetningu fjárlaga og reikningshaldslegan grundvöll samkvæmt lögum um opinber fjármál.
Á ekki við
- c) Uppbygging skattkerfis og tekjuöflunar ríkissjóðs.
Á ekki við
- d) Forsendur og umbúnaður þjónustugjalda – lagakröfur.
Á ekki við
- e) Rekstrarform ríkisstarfsemi.
Á ekki við
- f) Opinber innkaup og útboð.
Á ekki við
- g) Eignaumsýsla ríkisins.
Á ekki við
- h) Réttindi og skyldur ríkisstarfsmanna.
Á ekki við
- i) Ríkisstyrkir og ívilnanir, þ.m.t. samræmi við reglur ESA, sbr. 61. gr. EES-samningsins. Ath. tilkynningarskyldu með tveggja mánaða fyrirvara.
Á ekki við

B. Samræmi við útgjaldaramma og fimm ára fjármálaætlun – fjármögnun

- 1. **Hefur verið gert ráð fyrir þeim fjárhagsáhrifum á málaflokk sem leiða kunna af samþykkt frumvarpsins:**
 - a) í gildandi fjárlögum
Á ekki við
 - b) í fjárlagafrumvarpi komandi árs
Horft verður til fjárhagsáhrifa vegna úthlutunar tíðna í fjárlagafrumvarpi komandi árs
 - c) í fimm ára fjármálaáætlun ríkisstjórnarinnar
Horft verður til fjárhagsáhrifa vegna úthlutunar tíðna í fjármálaáætlun ríkisstjórnarinnar
- 2. **Hafi ekki þegar verið gert ráð fyrir útgjöldum við verkefni, hvernig er þá ætlunin að finna þeim stað innan útgjaldaramma málaflokks, t.d. með tilfærslu fjármuna eða með því að draga úr öðrum útgjöldum?**
Á ekki við
- 3. **Tengist einhver ný eða aukin tekjuöflun verkefninu?**
Ráðstöfun fjarskiptatíðna mun leiða til einherrar nýrrar og aukinnar tekjuöflunar ríkissjóðs. Hve mikil hún verður liggur ekki alveg fyrir en hún mun ekki verða veruleg.

C. Efnahagsáhrif – áhrif á atvinnulíf, vinnumarkað og samkeppni

- 1. **Hagræn áhrif á heildareftirspurn og einstaka markaði – hagstjórnarsjónarmið.**
Erfitt er að segja til um það með vissu. Þó má vera ljóst að skýrari reglur um helgunarsvæði og þar með bætt öryggi einkum fjarskiptasæstrengja sem tengja Ísland við umheiminn varðar þjóðaröryggi og minnkar þannig líkur á rofi á fjarskiptasambandi við útlönd. Bætt öryggi fjarskipta við útlönd styrkir jafnframt samkeppnishæfni landsins er kemur að uppbyggingu og rekstri gagnavera sem jafnframt eru stórnotendur fjarskipta og raforku. Þá ætti skýrara regluverk um helgunarsvæði fjarskiptasæstrengja að minnka óvissu í tengslum við skipulagsmál og sjókvíældi.

2. Áhrif á fyrirtækjaeftirlit og reglubyrði, hversu mörg fyrirtæki verða fyrir áhrifum og hvers konar fyrirtæki? Einföldun laga eða stjórnsýslu? Leitað umsagnar ráðgjafarnefndar um opinberar eftirlitsreglur, sbr. lög nr. 27/1999?

– Sjá leiðarvísinn „Grunnmat á eftirlitsreglum“
Á ekki við

3. Samkeppnisiskilyrði.

- a) Það eru ekki taldar miklar líkur á því að frumvarpið hafi áhrif á samkeppnisiskilyrði að mati ráðuneytisins. Þó ber að hafa í huga að opinbert samráð hefur ekki farið fram. Brýnt er hins vegar að tryggja öryggis fyrirliggjandi og fyrirhugaðra fjarskiptainnviða sem liggja í botni Seyðisfjarðar. Hvað varðar fjarskiptastrengi í vatns-, ár- eða sjávarbotni sem ekki tengja Ísland beint við umheiminn þá koma til skoðunar að minnka eða breyta helgunarsvæði slíkra strengja.
- b)

D. Önnur áhrif

1. Áhrif á fjárhag sveitarfélaga, sbr. 129. gr. sveitarstjórnarlaga, nr. 138/2011.

Á ekki við

2. Áhrif á frelsi til að veita þjónustu (með eða án staðfestu á Íslandi).

Á ekki við

3. Áhrif á tæknilegar reglur um vöru og fjarþjónustu, sbr. lög nr. 57/2000.

Á ekki við

4. Áhrif á byggðalög.

Frumvarpið hefur þau áhrif að auka öryggi fjarskipta, þ.m.t. á landsbyggðinni.

5. Áhrif á frjáls félagasamtök.

Á ekki við.

6. Áhrif á jafnrétti kynjanna.

Á ekki við

7. Áhrif á lýðheilsu.

Á ekki við.

8. Áhrif á menntun, nýsköpun og rannsóknir.

Áreiðanleiki fjarskipta við útlönd er meðal undirstöðupáttar menntunar, nýsköpunar og rannsókna.

9. Áhrif á möguleika einstaklinga og fyrirtækja til að eiga samskipti þvert á norræn landamæri.

Bætt öryggi fjarskipta við útlönd stuðlar að þessu.

10. Áhrif á stjórnsýslu, svo sem hvort ráðuneyti og stofnanir eru í stakk búin til að taka við verkefni.

Fjarskiptastofa og ráðuneytið eru í stakk búin til að takast á við verkefnið.

11. Áhrif á stöðu tiltekinna þjóðfélagshópa, svo sem aldurshópa, tekjuhópa, mismunandi fjölskyldugerðir, launþega/sjálfstætt starfandi/utan vinnumarkaðar.

Á ekki við

12. Áhrif á umhverfi og sjálfbæra þróun.

Skýrara regluverk um helgunarsvæði fjarskiptasæstrengja stuðlar að skýrari forsendum ákvarðanatöku um fjárfestingar bæði hvað varðar fjarskiptasæstrengi og sjókvíældi sem minnkar þannig líkur á óæskilegum umhverfisáhrifum og stuðlar að sjálfbærari þróun en ella.

E. Niðurstaða mats – með vísun í fylgiskjöl ef við á

1. **Samandregin niðurstaða fjárhagsáhrifa fyrir ríkissjóð – heildarútkoma varðandi tekjur, gjöld, afkomu og efnahag.**

Frumvarpið mun ekki hafa áhrif á útgjöld ríkisins til skemmri tíma og tekjur ríkisins munu aukast óverulega. Til lengri tíma munu fjárhagsáhrif fyrir ríkissjóð líklega verða jákvæð þar sem síður verður þörf fyrir annan óhagkvæmari og óöruggari landtökustað á Austurlandi fyrir nýjan fjarskiptasæstreng sem fyrirhugað er að taki við af fyrirbyggjandi streng sem liggur í Seyðisfirði. Þá getir nauðsynlegt aðgengi rekstraraðila NÖF að æskilegum fjarskiptatíðnum leitt til lægri kostnaðar vegna uppbyggingar og reksturs næstu kynslóðar NÖF en ella.

2. **Önnur áhrif en bein fjárhagsáhrif, álitamál eða fyrirvarar sem ástæða þykir til að vekja athygli á.**

Ekki að svo stöddu

3. **Samfélagslegur ávinningur veginn á móti kostnaði og fyrirhöfn (ekki gerð krafa um tölulegt mat).**

Nánast öll fjarskiptaumferð milli Íslands og annarra landa fer um fjarskiptasæstrengi. Því er mikilvægt fyrir samfélagið að regluverk um helgunarsvæði slíkra innviða nái á hverjum tíma yfir þá starfsemi og búnað sem valdið getur skemmdum á strengjunum. Nýtt NÖF kerfi byggir m.a. á aðgengi að fjarskiptatíðnum. Mikilvægt er að rekstraraðili slíks kerfis búi á hverjum tíma yfir nægum tíðniheimildum til að veita þá fjarskiptaþjónustu sem notendur kerfisins gera kröfu um í þágu samfélagsins. Þá skiptir máli að há verðlagning tíðna komi ekki í veg fyrir notkun þeirra í þágu samfélagsins. Kostnaðaráhrif frumvarpsins á ríkissjóð eru metin jákvæð og að setja þessar lagabreytingar fram í einu frumvarpi er til þess fallið að lágmarka fyrirhöfn.

F. Til útfyllingar vegna endanlegs mats – breytingar frá frummati

1. **Voru áform um lagasetninguna ásamt frummati á áhrifum kynnt fyrir FJR?**
2. **Eru helstu efnisatriði frumvarpsins óbreytt/lítið breytt frá þeim tíma?**
3. **Ef gerðar hafa verið breytingar umfram það, sbr. það frummat á áhrifum frumvarpsins sem áður var kynnt, hverjar eru þær og hver eru fjárhagsáhrifin?**